

KÖTÜLÜĞÜ ENGELLEMEK*

Eüzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Nahmeduhü bi-cemîi mehâmidih... Lehü'l-hamdü kemâ yenbeği li-celâli vechihî ve li- azîmi sultânih... Ve's-salâtu ve's-selâmü alâ seyyidi'l-evvelîne ve'l- âhirîn, seyyidinâ ve senedinâ muhammedin ve âlihî, ve sahbihî ecmaîn... Ve men tebiahü bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn...

Emmâ ba'd: Fa'lemü eyyühe'l-ihvân, feinne efdale'l-hadîsi kitâbu'llâh, ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llâhu aleyhi ve sellem, ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ, ve külle muhdesin bid'ah, ve külle bid'atin dalâleh, ve külle dalâletin fî'n- nâr... Ve bi's-senedi's-sahîhi'l-muttasılı ile'n-nebiyyi salla'llâhu aleyhi ve selleme ennehû kâl:

وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ، لَيُخْرِجَنَّ مِنْ أُمَّتِي مِنْ قَبْ
وَرِهِمْ، فِي صُورَةٍ لِقَرْدَةٍ وَالْخَنَازِيرِ؛ بِمِ دَاهَنْتِ هِمُّ
فِي الْوَعَاصِي، وَكَفَّهِمْ عَنِ النَّهْيِ هُمْ يَسْتَطِيعُونَ

(أبو نعيم عن عبد الرحمن)

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

RE. 456/8 (*Ve'llezînefsîbi-yedihî, leyahrucenne min ümmetî min kubûrihim fî sûreti'l-kıredeti ve'l-hanâzîr, bi-müdâhenetihim fi'l-meàsî, ve keffihim ani'n-nehyi ve hüm yestatîùn.*)

Sadaka rasûlü'llâh, fî mâ kâl, ev kemâ kâl.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin selâmı, rahmeti, bereketi cümleminizin üzerine olsun...

Peygamber SAS Hazretleri'nin mübarek hadis-i şeriflerinden bir demet, *Râmûzü'l-Ehâdîs* isimli hadis kitabının 456. sayfasının ortalarından, kaldığımız yerden okumaya devam edeceğiz.

Bu hadîs-i şerîflerin okunmasına ve izahına geçmeden önce, Peygamber SAS Efendimiz'e sevgimizin, saygımızın, bağlılığımızın, ümmetliğimizin bir nişanesi olmak üzere ve onun cümle âlinin, ashabının, etbâının, ahbabının ve bilhassa Ümmet-i Muhammed'in müşidleri olan sâdât ve meşâyih-i turûk-u aliyyemizin ve halifelerinin, müridlerinin, muhiblerinin ruhlarına hediye olması için;

Okuduğumuz kitabı te'lif eylemiş olan Gümüşhaneli Ahmed Ziyâeddîn Hocamızın, kendisinden feyz aldığımız Mehmed Zâhid Kotku Hocamızın ruhu için; bu hadis-i şeriflerin bize kadar gelmesine emek sarf etmiş olan alimlerin ve râvilerin cümlesinin ruhları için;

İçinde yaşadığımız şu beldeyi Allah Allah diye diye, malını, canını, her türlü varlığını ortaya koyup cihad ederek fethetmiş olan fatihlerin,

şehidlerin, gazilerin, mücahidlerin ruhları için;
sonradan düşmanlara karşı tekrar korumuş olan
muvahhid askerlerin ruhları için;

Cümle hayır ve hasenat sahiplerinin ve bilhassa
içinde şu dersi okuduğumuz camiye bina etmiş
olan İskender Paşa'nın ve ondan sonra bugüne
kadar gelmesine yardım etmiş olan, tamir etmiş
olan, temiz, pâk hizmette durmasına yardımcı
olmuş olan, içinde hizmet etmiş kimselerin
ruhları için;

Uzaktan yakından bu hadîs-i şerîfleri dinlemek
üzere şu meclise toplanmış, gelmiş olan siz
kardeşlerimizin de âhirete göçmüş bütün
sevdiklerinin ve yakınlarının ruhları için; biz
yaşayan müslümanların da Rabbimiz'in rızasına
uygun ömür sürüp, huzuruna sevdiği, razı olduğu
kulla olarak varmamıza vesile olsun diye, bir
Fâtîha, üç İhlâs-ı Şerîf okuyalım, ruhlarına ayrı
ayrı hediye edelim, öyle başlayalım!

.....

Sallû alâ şefînâ muhammed...

*Sallû alâ tabibi kulûbünâ muhammed... Sallû
alâ seyyidinâ ve senedinâ muhammed...*

*Ve âlihî, ve sahibihî, ve men tebiahû bi-
ihşânin ecmaîn...*

a. Kötülüğü Engellemeyenlerin Cezası

Mukaddimedede metnini okumuş olduğumuz
hadis-i şerif, hepimizi yakından ilgilendiren
bir vazifeyi bize hatırlatan, bizi ciddiyete ve
çalışmaya davet eden bir hadis-i şeriftir.

Ebû Nuaym el-İsfahânî'nin Abdurrahman ibn-i Avf RA'dan rivâyet ettiğine göre, Peygamber SAS Efendimiz buyurmuş ki:¹

وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ، لَيُخْرِجَنَّ مِنْ أُمَّتِي مِنْ قَبْ
وَرِهِمْ، فِي صَوْرَةِ الْقِرْدَةِ وَالْخَنَازِيرِ؛ بِمِ دَاهَنْتِ هِمَّ
فِي الْمَعَاصِي، وَكَفَّهِمْ عَنِ النَّهْيِ وَهُمْ يَسْتَطِيعُونَ

(أبو نعيم عن عبد الرحمن)

RE. 456/8 (*Ve'llezînefsîbi-yedihî, leyahrucenne min ümmetî min kubûrihim fî sûreti'l-kıredeti ve'l-hanâzîr, bi-müdâhenetihim fi'l-meâsî, ve keffihim ani'n-nehyi ve hüm yestatîùn.*)

(*Ve'llezînefsîbi-yedihî*) “Canım, ruhum kudreti elinde olan zâta yemin olsun ki...” Yani Allah’a yemin ediyor. Çünkü yaşamamız, ölümümüz, varlığımız, yokluğumuz, her şeyimiz Allah-u Teâlâ Hazretleri’nin hükmüyle, takdiriyle...

Efendimiz böyle yemin ederdi bazı kereler. “Canım kudreti elinde olan, dilerse yaşatıp dilerse öldürecek olan, her kudretin sahibi Allah’a yemin olsun ki...” demiş oluyor.

(*Leyahrucenne min ümmetî*) “Muhakkak ve muhakkak ümmetimden bazı kimseler çıkacaklar...” Nereden çıkacaklar? (*Min kubûrihim*) “Gömüldükleri kabirlerinden çıkacaklar... (*Fî sûreti'l-kıradeti ve'l-hanâzîr*) Ümmetimden

¹ Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.IV, s.366, no:7058; İbn-i Hacer, *Lisânü'l-Mîzân*, c.I, s.315, no:951; Abdurrahmân ibn-i Avf RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, no:169, no:5605; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XXII, s.414, no:25200.

bazı kimseler kabirlerinden maymunlar ve domuzlar şeklinde kalkacaklar.”

Neye mukâbil bu cezâ? (*Bi-müdâhenetihim fi'l-meâsî*) “Günahları değiştirmeğe güçleri yetecekken, gevşek davranıp değiştirmemelerinden dolayı... (*Ve keffihim ani'n-nehyi ve hüm yestatîùn*) Kötülük ve günah işleyen kimselerin kötülüklerini, güçleri yettikleri halde, men etmekten geri durmaları dolayısıyla, kabirlerinden maymun ve domuz suretinde kalkacaklar; insan suretinde kalkmayacaklar.”

Muhterem kardeşlerim, bu çok büyük bir tehdittir. Korkunç bir tehdittir. Allah-u Teâlâ Hazretleri cümlemizi insan olarak yaratmış, huzuruna yüzü ak, alnı açık insanlar olarak varmaya da muvaffak eylesin...

Şimdi burada işaret edilen iş şudur: Günahlara *müdâhene* etmek... *Müdâhene*, *dühün* kelimesinden geliyor. *Dühün* yağ demek, *müdâhene* de yağcılık yapmak demek. Yağlamak, ciddiyetle üstüne varmamak, yan çizmek, pek suya sabuna dokunmamak, zülf-ü yâre dokundurmamak, vaziyeti idare etmek...

Halbuki Allah-u Teâlâ Hazretleri biz Ümmet-i Muhammed'i bir vazife ile vazifelendirmiş, vazifeli bir ümmetiz. Başka insanlar gibi değiliz. Sorumsuz değiliz, me'uliyetsiz değiliz. Allah-u Teâlâ Hazretleri bizi bir vazife için takdir etmiş, yeryüzünde onun için var kılmış, onun için göndermiş biz Ümmet-i Muhammed'i...

Ayet-i kerimede Ümmet-i Muhammed hakkında buyruluyor ki:

كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ
بِالمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ المُنْكَرِ

(آل عمران: ۱۱۰)

(*Küntüm hayra ümmetin uhricet li'n-nâsi*)
“Siz tüm insanlar için bir örnek olarak ortaya konulmuş, çıkartılmış en hayırlı ümmetsiniz. (*Te'mürûne bi'l-ma'rûfi ve tenhevne ani'l-münker*) Emr-i maruf yaparsınız, nehy-i münker eylesiniz.” (Âl-i İmran, 3/110)

Yani, “Emr-i ma'ruf yapan, nehy-i münker eden, Allah yolunda cihad eden bir ümmet olarak insanların arasına gönderilmiş, şuurlu, vazifeli, Allah'ın burada kendisine vazife yüklediği insanlarsınız.” demiş oluyor ayet-i kerime bize...

Halbuki biz de sanıyoruz ki, sorumsuzuz, mes'uliyetsiziz. Biz de sanıyoruz ki başıboşuz. Biz de sanıyoruz ki boşuna yaratılmışız. Yani insanların çoğu böyle sanıyor; neden yaratıldığının farkında değil. Omuzlarına yüklenilmiş vazifenin ne olduğunun farkında değil.

Böyle yaşarsa ne olur? Mes'uliyetini takınmazsa, vazifelerini yapmazsa ne olur? Tabii cezaya uğrar da cezanın başlangıç noktası kabir halidir. Kabirde azab başlıyor. Kabirden kalkarken de maymun ve hınzır suretinde, domuz suretinde kalkıyor.

Acaba maymuna ve hınzıra benzetilmek neden?

Maymunun bariz vasfı taklit etmektir, taklitçiliktir. Demek ki karşı tarafı taklit ediyor. Domuzun bariz vasfı da hırsı ve şehveti ve oburluğudur.

Bizim coğrafya öğretmeni anlatırdı; döner kendi pisliğini yemiş. O kadar pis bir hayvan... Niye haram kılınmış? Etinden de bir hayır gelmez. Etinden de bin bir zarar olduğu için haram kılınmış. Böyle oburluk timsali, şehvet timsali bir hayvan...

Bu dünyada insan vazifelerini neden yapmıyor? Bir maymungibi gevşekliğinden, taklitçiliğinden; bir de menfaatlerim elden gitmesin, şehvetim olduğu gibi devam etsin diye vazifesinin başına koşmuyor.

“—Kalk, cihad et!” Sofradan kalkmıyor.

“—Kalk, şu hayırlı işi yap!”

Gezmeğe gider, hayırlı işe gelmez.

“—Çıkart keseni, para ver!”

Renkli televizyona, videoya milyonlar verir; en güzeli olsundiye... Ama hayırlı yola vermez.

Öbür tarafta aç insanlar var, şu kadar hizmet yapılacak, İslâm şöyle korunacak, böyle korunacak...

Keyfe geldi mi, en lüks otelde bir sünnet düğünü için milyonlar harcar. Bir futbol maçı için, bir futbol kulübü için 50 milyonluk çek yazar, 100 milyonluk çek yazar; hayra gelince yapmaz. Yani para yokluğundan değil... İnsanların bu eğri eğri yengeç gibi gidişi para yokluğundan değil; suur yokluğundan...

Onun için, bir kere Allah-u Teâlâ Hazretleri onları insan suretinde kaldırmayacak kabirden... Onlar burada şeklen insan ama, huy olarak hayvan gibi...

Hatta rivayet edilmiş ki, bir kâmil zatın torunu yanında imiş. Dedesi şeyh, torun da orada, çocuk... Mâsum daha, temiz, pâk, günahsız çocuk...

Kapıdan dervişlerden birisi giriyormuş, çocuk dedesinin dizini dürtüyormuş:

“—Dede maymun geldi!” diyormuş.

“—Sus evlâdım.” Bir başkası geliyor.

“—Dede içeri domuz girdi.”

“—Evlâdım sus...”

Sonunda annesine babasına demiş ki:

“—Gidin şu çocuğun eline ekmek verin, insanların arasında aleni yesin! Kırıkları yerlere dökülecek, başkasının canı çekecek. Böylece basireti bağlansın.” demiş.

Çünkü gelenin suretini değil sîretini görüyor. Gelenin halini görüyor, işler karışacak.

Öteki şeyh efendi idare ediyor vaziyeti... Öyle de olsa, böyle de olsa, doğru yola getirmek için sabrediyor, söylemiyor, yüzüne vurmuyor. Çocuk saf, pattadak söylüyor.

Onun için, Allah bizi şeklen insan değil, ahlâken de insan eylesin... Şuur bakımından da insan eylesin... Bu çok mühim bir şey...

Eğer biz, 50 milyona varmış olan Türkiye ve yüzde doksan dokuzu Müslüman olan Türkiye,

gerçek Müslümanlar olsak, dünyayı kış gününde bahar sarar. Hepimiz bir ateş parçası oluruz, hepimiz bir işe yararız. Gideriz bir yerde bir hayırlı iş yaparız da, dünyada fesat söner. Fesadın kaynayacak yeri kalmaz, tutunacak dalı kalmaz.

Ama Allah'ın vazifelendirdiği şerefli ümmetin fertleri şerefinden haberdar değil... Şerefli ümmetin fertleri vazifelerini müdrik değil... Yapmaları gerekli işlerden haberdar değil, yönünü tayin edememiş, işini tesbit edememiş. Hatta kendi hayatında, kendi işinde oturmamış İslâmî bakımdan...

“—Ben Müslümanım, benim halim şöyledir, benim işim böyledir. Ben şunu yaparım, bunu yapmam. Bu bana yakışmaz, şunu yapmak bana yakışır. Ben bu hususta şöyle yapamam, ancak böyle yapabilirim.” diyebilecek istikrarlı bir durum yok...

Yalpalayıp duruyoruz. “Ha düştü, düşmek üzere...” İpin üstünde gibi gidiyor Müslümanlar. Şöyle cadde-i kübrada yürür gibi, asker gibi bassana ayağını sapasağlam: Rap rap, rap rap...

Doğru dürüst yürüsene Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin sırat-ı müstakiminde... Günde kırk defa kulağına gelen (*Ihdina's-sırâta'l- müstakîm*) sözünden bir şuur uyanmıyor mu zihninde?

Günde kırk defa, Allah-u Teâlâ Hazretleri'ne diyoruz ki:

إِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمَسْتَقِيمَ

(الفاتحة: هـ)

(*İhdina's-sırâta'l-müstakîm*) “Yâ Rabbi, bizi doğru yola ilet, sırat-ı müstakime ilet!” (Fâtiha, 1/5)

Nedir şu sırat-ı müstakîm?

Sen, “El-hamdü lillâh müslümanım! Allah’a inandım, peygamberlerine inandım, kitaplarına inandım, meleklerine inandım, ahiret gününe inandım, kadere inandım...” dedin. Pekiyi, bu inancının sana yüklediği şuurdan, yapmanın mecburi olduğu işlerden haberin var mı, yok mu?

Dünkü gazetede vardı, “Bu memleketin yüzde doksan dokuzu Müslüman...” Rakamı hatırınızda tutun! “Bu memlekette yüzde 84 ahali kumar oynuyor. Gazete ciddi ilmî araştırma yaptım iddiasıyla haberi vermiş.

Yüzde 84’ü kumar oynuyor Müslüman memlekette... İçki... Kıyamet gibi. Mahalle arasında şöyle uzunca bir caddeden geçen gün iniyoruz, sağda fıçı birası, solda fıçı birası... Yokuştan aşağı ana caddeye ininceye kadar parmaklarım yetmedi saymaya... Fıçılarla, küplerle içki içilen yerleri saymağa parmaklarım kâfi gelmedi, bir cadde üzerinde...

Kim bunlar? Yunanistan’dan mı geldiler, başka diyardan mı geldiler? Bunlar bu memleketi Allah Allah diye diye fethetmiş olan, Allah yolunda malını ve canını veren Müslümanların evlatları...

Neden bu hale geldiler? İşte bu hadis-i şerifte anlatılan ana sebepten... Senin ve benim, yani camiye gelen Müslümanın şuurlu olması gereken Müslümanın vazifelerini idrak etmeyip çalışmamasından bu hale geldiler.

Bu anlattıklarımın sonra, hadis-i şerifin bir kere daha mânasına söyleyeyim, dinle!

“Canım kudreti elinde olan o Zât-ı Celîle, Yaradanımıza yemin olsun ki, ümmetimden bazı kimseler kabirlerinden maymunlar ve domuzlar sûretinde kalkacaklar. Günahlara müdahane etmelerinden, eyvallah çekip de vaziyeti idare etmelerinden, müdahale etmemelerinden, günahkârlara yağcılık etmelerinden ve onları alıkoymak hususunda kadir oldukları halde, güçleri yettiği halde geri durmalarından dolayı...

Yani şu nokta belki dikkatinizden kaçmıştır, günahları işledikleri için demiyor Peygamber Efendimiz SAS... Bu şahısların domuz ve maymun suretinde kabirlerinden kalkmaları, kendileri günahı işlediğinden dolayı değil; günah işleyenleri doğru yola çekmeye güçleri yettiği halde, çekmediklerinden...

Sen istediğin kadar teselli ol kendi kendine: “Ben gitmiyorum, ben yapmıyorum ya!” diye. Onu doğru yola getirmedeğin için, onun kötülüğüne mâni olmadığın için ceza böyle çıkıyor.

Bir başka hadis-i şerif hatırıma geldi:

Adamı birisi kabre sokuluyor. Kabre sokulur sokulmaz, vazifeli melekler kafasına bir topuz indiriyorlar, mahvoluyor, perişan oluyor. Kabrin içi ateş doluyor.

Şöyle bir kendisine gelince diyor ki:

“—Yahu ben namazımı kılardım, orucumu tutardım. Bildiğim bir kabahatim yoktu. Bu ceza bana niye yapıldı?”

Melekler ona diyor ki:

“—Bir keresinde sen bir yerden geçiyordun. Zalimler boynu bükük bir mazlum insanın üstüne çökmüşler, ona eziyet ediyorlardı. Sen onu engellemedin, o malumu kurtarmadın, bu ceza onun için...” dediler.

Muhterem kardeşlerim!

Günah işlememek yetmiyormuş demek ki... İbret alın! Bu iki hadis-i şerif iki kulağınıza iki tane küpe olsun!

Erkeğin küpesi olur mu? Olur.

Bu iki tane hadis iki kulağınıza küpe olsun ki, senin günah

işlememen kâfi değil; işlettirmemen de lâzım! Çünkü sen Allah'ın vazifeli kulusun yeryüzünde... Senin adın Hristo değil ki, senin adın Avram, Salamon değil ki... Sen Müslümansın, Ahmed'sin veya Muhammed'sin, Mahmud'sun! Vazifen var...

“—Hocam şimdi benim başıma öyle bir dert yıktın ki, keşke bu pazar günü senin camine gelmeseydim! Nasıl yapacağım şimdi ben bu işi?”

Hah, sor bakalım, biraz dertlen bakalım! İlallah, bizim çektiğimiz dertsiz Müslümandan... Dünyada bu kadar dert varken, Müslüman dertsiz olur mu?

Afganistan'da kardeşlerimiz eziliyor. Bulgaristan'da kardeşlerimiz eziliyor. Kırım'ı elden kaçırdık, Kafkasya'yı elden kaçırdık, Türkistan'ı elden kaçırdık... Balkanları, Tuna vilayetini, Mora vilayetini elden kaçırdık...

Orada, Arnavutluk'ta, Yugoslavya'da Müslüman kardeşlerimiz var; eza çekiyor. Libya'da kardeşlerimiz var. Amerika ile başı dertte... Mısır'da kardeşlerimiz var, bir başka türlü... Çad'da kardeşlerimiz var, bir başka türlü...

Çok şükür ki bizim memlekette bir şey yok; yiyoruz, içiyoruz, bari çok ibadet etsek... Harp yok, darp yok, rahatız, keyfimiz yerinde diye çok mu ibadet ediyoruz? Hayır... Karnı doydu mu, aklı keyfe gidiyor.

“—Karnım doydu şimdi, yemeği yedim. Kaymak da güzelmiş, baklava da güzelmiş, börek de güzelmiş... Köfte de şahaneydi, kızartma da bir taneydi. Acaba nerede bir eğlence bulabilirim? Acaba o gazinoya mı gitsem, bu tiyatroya mı gitsem, şu eğlence yerine mi gitsem, şu pikniğe mi gitsem, şu plaja mı gitsem?..”

Daha durun, daha havalar yeni ısınıyor. Havalar bir ısınsın, havalar bir ısınsın da siz görün bu insanları... Bakalım Allah'ın kendilerine verdikleri nimetlere ne kadar şükrediyorlar?

Cüneyd-i Bağdadî Hazretleri'nin sözünü her zaman hatırlıyorum. Soruyor hocası, şeyhi:

“—Söyle bakalım Cüneyd, sana göre şükür nedir? Yemek yedikten sonra, ‘*El-hamdü lillâh* ya Rabbi, çok şükür ya Rabbi!’ demek mi?”

Cüneyd-i Bağdadî diyor ki:

“—Hocam, bana göre şükür, Allah'ın nimetini yiyip de ona asi olmamaktır.”

Yiyoruz, ondan sonra isyan... Yiyoruz, ondan sonra gaflet... Yiyoruz, ondan sonra sapıklık, şaşkınlık... Yani rakamlar yüzde 84... Yüzde 14 olsa bile içimizin yanması lâzım! Yüzde 99'u Müslüman olan bir memlekette yüzde 84'ü kumar oynuyorsa, bu demektir ki, bu memleketin çok büyük bir ekseriyeti kumara sapmış, bu memleketin çok büyük bir ekseriyeti içkiye sapmış, bu memleketin çok büyük bir ekseriyeti gizli veya aşikâr fuhşa sapmış...

Peygamber SAS Efendimiz diyor ki:

“—Dikkat edin, gözler de zina eder, eller de zina eder. Zina sadece iki kişinin bir köşede başbaşa kalması değil, göz de zina eder, el de zina eder.”

Ben başından beri söylüyorum, müstehcenlik sadece resimde değil... Hatta dil bile zina eder. Öyle şeyler söyler ki, o da zinaya götürür.

Hocam, pekiyi şimdi ne yapacağız?

El ele tutacak çalışacaksınız? Bir kişinin yapacağı iş değil... Bu kayayı, memleketimizin üzerine yuvarlanan bu koca kayayı; altında bir sürü insan ezilmiş. Kimisinin ayağının ucu çıkıyor, kimisinin kafasının parçası çıkıyor. Ezilen ezilmiş, bu kayayı buradan kaldıracağız.

Bu kayayı bir kişi kaldıramaz, elbirliğiyle kaldıracağız. E nasıl yapacağız?

Cümle alem fikrini söylüyor, gazeteler çıkıyor. On tane, yirmi tane gazete okuyorum günde... Gazeteler çeşit çeşit... Sanki Merih'ten gelmiş gazeteler... Sanki bu memleket Müslüman

memleketi değil sanki... Tatil kitapları, 30 sayfa, 32 sayfa ilave... Sayfaları çeviriyorum, hiç bana yarar bir satır yok...

Dedemin bu memleketi korumak için şehid olduğunu bilmesem, “Acaba ben mi bu memleketin yabancısıyım?” diyeceğim. O kadar yabancılaşmış, o kadar zevkler yabancı... O kadar hayat tarzı, hayat felsefesi yabancı İslâm’a... Tutturulan istikamet, o kadar farklı İslâm’ın istikametinden...

Hani senin gazeten, hani senin mecmuan, hani senin mektebin, hani senin müessesen? Hani senin evlatlarına İslâmı öğreteceğın müesseseler?

Şimdi basit misal ile anlatacağım. Ben burada vaaz veriyorum diye, bir haber geldi: Şişliden bir doktor, hanımı da doktor... “BizKur’an-ı Kerimi okumak istiyoruz, nerede okuyabiliriz?”

Dedik kolay... Kur’an-ı Kerim’i okumaktan kolay ne var? Bizim burada bir yığın kardeşimiz var... Bir tanesini vazifelendiririz. Madem münevver iki tane doktor imiş. Evine de gider kardeşimiz, onlara Kur’an-ı Kerim’i okutuverir.

“—Hayır!” dediler. “Biz Kur’an-ı Kerim’in harflerini, elif besini öğrenmek istemiyoruz. Kur’an-ı Kerim’in tefsirini, manasını öğrenmek istiyoruz. Madem Allah’ın kelamı imiş, Allah’ın kelâmını öğrenmek istiyoruz. Nerede öğrenebiliriz?” dediler.

Haydi, hiç de böyle bir söz söyleyen insan çıkmamıştı karşımıza... Buyur bakalım, ayıkla pirincin taşını!

Çocuk olsa, “Evlâdım, gel seni bu sene, önümüzdeki sene İmam- Hatip okuluna kaydettirelim!” diyeceğim. Kız olsa, “Kur’an kursuna gönderelim!” diyeceğim ama, bunlar yetişmiş, doktor... Böyle yetişmiş münevvere Allah CC Hazretlerinin kitabını öğretecek, asırlarca Müslümanların baş şehrliğini yapmış olan, İslâm’ın dünyada en şöhretli şehirlerinden biri olan şu altı milyonluk İstanbul’da, münevver bir insana İslâm’ı öğretmek için hangi müessese var, buyurun, söyleyin! Ey beş yüz kişilik, beş bin kişilik kalabalık, söyleyin!

Yok... Öyle bir müessese yok... Öyle bir tertip kurmamışız daha...

Sinema? Var... Tiyatro? Var... Her semtte var, her kasabada, her ilçede, her nahiyede var. Eğlence yeri?... Var... Spor salonu? Var... Stadyum? Var...

Bu ihtiyaç değil mi? Kur’an’ı öğrenmek ihtiyaç değil mi?

“—Kâfire ihtiyaç değil...”

Ama bu memleketin nüfusunun yüzde 99’u Müslüman... Niye yapılmamış? İki sebepten:

1. Sen istemedin ki... Ağlamayan çocuğa meme vermezler ki... Çocuklar futbol sahası istiyorlar, her tarafta futbol sahası, stadyum yapılıyor. Hiçbir şey bulamazlarsa, arsaya iki tane direk diyor çocuklar... Veya apartmanın ön camına şöyle yuvarlak bir tel takıyorlar, basketbol oynuyorlar. Bir şey buluyorlar.

İsteyince de futbol sahası da yapılıyor. O kadar geniş saha tahsis ediliyor. Maç olacağı zaman polisler tedbir alıyor. Mühim maçlarda jandarma alarmına geçiyor, muhtelif tedbirler alınıyor. Ne olacak? Maç yapılacak...

Yıl başında beyler içecekler, sarhoş olunca evin yolunu şaşıracaklar. Sabaha kadar polis aziz halkımızın hizmetinde... Ne olacak? Sarhoşları evine götürme servisi... Şu numaraya telefon etmeniz kâfi... Bak, ihtiyaç oldu mu, nasıl devlet hizmete koşuyor. Sarhoşu bile yolda bırakmamak için tedbir alıyor. Telefon numaraları ilan edilmedi mi gazetelerde; “Sarhoşlar yolda kalmasın, yazık!” diye.

Sen istemedin ki... Kur’an müessesesi istedin mi? O doktor istedi. O doktor da senin gibi değildi, sonradan Müslüman oldu, o daha şuurlu. Tıp tahsili yapmış, belki Amerika’da okudu, belki Avrupa’da okudu? “İslâm’ı bir doğru düzgün öğrenyim dedi. Doğru düzgün öğrenmesi için Allah’ın kelamını öğrenmesi lazım geliyor; müessese istedi.

Hadi bakalım, hepimizin boynuna yüklendi mi bu? Yüklendi.

Bizim şimdi Dolmabahçe Stadyumu kadar yeri alıp, içine Hilton kadar, saray gibi Kur’an öğrenme müessesesi yapmamız lâzım! Neden? Burası altı milyonluk Müslüman şehir... Yüzde 99’u Müslüman olduğuna göre, çıkar 60 binini, beş milyon 940 bin Müslüman var burada... O kadar büyük olması lâzım Kur’an müessesemizin...

Herkes istediği vakitte gelsin! Ev hanımları saat on-
dan saat dörde kadar... İş adamları saat 18.00'den
gece 24'00'e kadar... Talebeler saat dörtten saat
sekize kadar... İşte salonlar, işte mikrofonlar, işte
hocalar, işte kara tahtalar, işte videolar, işte teyp-
ler... Niye dinin hizmetine girmiyor bunlar?

Hacı efendinin dükkânına camiye yardım
istemek için gidince, "Okul olsaydı verirdim!"
diyor. On lira verecek, elli lira verecek, "Okul
olsaydı verirdim!" diyor.

Amerika'dan yardım alalım da öyle mi yapalım
Kur'an müessesesini? Amerikan yardımını mı
bekleyelim?

Dilekçe verelim, dışarıda imza toplayalım!
Hepiniz imzalayın,

Mr. Reagan'a bir dilekçe gönderelim:

"—İstanbul'da Müslümanların kendi mukaddes
kitaplarını okutacak, öğretecek sivil bir müessese
olmadığından, paramız da yetmediğinden, bize
Amerikan Senatosu'ndan geçirerek şu kadar
dolar tahsis ederseniz çok iyi olur. Rica ederiz."

Öyle mi diyelim? Allah bize akıl fikir versin...

b. Mü'min Altın Gibidir

Ahmed ibn-i Hanbel'in, Beyhakî'nin Abdullah
ibn-i Amr ibnü'l- Âs RA'dan rivayet ettiğine göre,
Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²

² Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.199, no:6872; Beyhaki,
Şuabü'l-İman, c.V, s.58, no:5766; Hakim, *Müstedrek*, c.I, s.147,
no:253; Bezzâr, *Müsned*, c.VI, s.409, no:2435; Abdü'r-Rezzak,
Musannef, c.XI s.404, no:20852; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimâşk*,
c.XX, s.43; Ebü's-Şeyh, *Emsâl*, c.I, s.392, no:343; Abdullah ibn-i
Mübarek, *Zühd*, c.I, s.561, no:1610; Abdullah ibn-i Amr RA'dan.

وَالَّذِي نَفْسُ مَحْمَدٍ بِيَدِهِ إِنَّ مَثَلَ الْمِثْلِ وَمِنْ
لَكُمْثَلِ الْقِطْعَةِ مِنَ الذَّهَبِ، يَنْفَخُ عَلَيْهَا صَاحِبُ
هَا، فَلَمْ تُتَغَيَّرْ وَلَمْ تُنْقُصْ؛ وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ، إِنَّ
مِثْلَ الْمِثْلِ وَمِنْ لَكُمْثَلِ النَّحْلَةِ، أَكَلَتْ طَيِّبًا،
وَوَضَعَتْ طَيِّبًا، فَلَمْ تُكْسَرْ وَلَمْ تُفْسُدْ

(هـب. عن ابن عمرو)

RE. 456/9 (*Ve'llezî nefsi muhammedin bi-yedihî, inne mesele'l- mü'mini kemeseli'l- kıt'ati mine'z-zehebi, yenfuhu aleyhâ sâhibuhâ felem tegayyer, ve lem tenkus; ve'llezî nefsi bi-yedihî inne mesele'l- mü'mini kemeseli'n- nahleti, ekelet tayyiben ve vadaat tayyiben, lem tükser ve lem tefsüd.*)

Ne kadar tatlı... Keşke bunu yazsanız, ezberle- seniz!.. Peygamber Efendimiz SAS, şöyle buyu- ruyor:

(*Ve'llezî nefsi muhammedin bi-yedihî*) “Şu Muhammed’in canı elinde olan o zâta yemin ederim ki...” Kendisinin adını, kendi mübarek diliyle telâffuz ederek söylüyor: Yani, “Allah’a and olsun ki, Allah’a yemin olsun ki” demek.

(*Inne mesele'l-mü'mini*) Müslümanın misâli (*kemeseli'l-kıt'ati mine'z-zeheb*) altından bir parçaya benzer. Müslüman bir altın parçasına benzer.”

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.279, no:794; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XXII, s.377, no:25114.

(*Yenfuhu aleyhâ sahibuhâ*) “O altının sahibi üzerine körükle üfler, ateşte eritir, üfler, (*felem tegayyer*) bozulmaz altın. Yani altın gene sapsarı durur. Hatta içinde katışıkları varsa o ayrılır. Sâfîleşir yâni, (*felem tegayyer*) bozulmaz altınlığı, (*ve lem tenkus*) miktarı da azalmaz.”

Eritsen de altındır, kalıba döksen de altındır, tel çeksen de altındır, yüzük yapsan da altındır. Ne paslanır, ne kirlenir, ne tabiatını bozar, ne şeklini bozar.

Ne güzel misal, ne şahane misal... Ne kadar güzel anlatıyor Müslümanı... Ne kadar mükemmel bir ifade ile Müslümanın nasıl olması gerektiğini Efendimiz SAS işaret buyuruyor.

c. Mü'min Balarısına Benzer

İkinci bir söz daha ekliyor hadis-i şerifine SAS Efendimiz:

وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ، إِنَّ مَثَلَ الْمِثْلِ وَمِنْ لَكُمْ مَثَلِ
النَّحْلَةِ، أَكَلَتْ طَيِّبًا، وَوَضَعَتْ طَيِّبًا، فَلَمْ تَكْسُرْ
وَلَمْ تَفْسُدْ

(*Ve'llezî nefsi bi-yedihî inne mesele'l-mü'mini kemeseli'n-nahleti, ekelet tayyiben ve vadaat tayyiben, felem tükser ve lem tefsüd.*)

(*Ve'llezî nefsi bi-yedihî*) “Nefsim elinde olana yemin olsun ki, yâni canım, hayatım, ruhum elinde olan Allah'a yemin olsun ki...” Bir de ikinci yemin yapıyor sözünün ortasında. Yeminle

başlıyor, ikinci bir cümleye de gene yeminle başlıyor. Ortasında da yemin var. İşin önemine binâen.

(*Inne mesele'l-mü'mini kemeseli'n-nahleh*)
“Müslüman bir de bal arısına benzer.” Bal arısının vasfı nedir?

(*Ekelet tayyiben*) “Bal arısı hoş, güzel, temiz şeyleri yer. Çiçekten çiçeğe koşar, çiçeklerin özünü, içini alır. En tatlı, en güzel, en temiz, en hoş kokulu yerinden alır.”

(*Ve vadaat tayyiben*) “Sonra da o yediklerinden bal yapar. Ortaya çıkardığı, koyduğu şey de baldır; o da güzeldir. Güzel bir şey ortaya koyar.” Şifalıdır.

فِيهِ شِفَاءٌ لِلنَّاسِ

(سورة النحل: ٦٩)

(*Fîhi şifâün li'n-nâs*) “Onda onlar için şifa vardır.” (Nahl, 16/69) buyrulmuştur.

Sonra? (*Felem tükser*) veyahut (*felem teksir*) de olabilir. “Kırmaz.” Neyi kırmaz?.. Bindiği dalı, çiçeğin sapını kırmaz. Çiçek şöyle bir eğilir, arı içine konduğu zaman şöyle bir sallanır. O da memnun olur. (*Ve lem tefsüd*) “Çiçeğe hiçbir zarar gelmez. Bilakis çiçek onun gelmesini ister. Çiçeği kırmaz ve bozmaz.”

Müslüman da bal arısı gibidir. Güzel yer, güzel işler koyar ortaya... Gittiği yeri kırmaz ve bozmaz. Şu iki misal, bizim nasıl Müslüman olmamız gerektiğini gösteren iki güzel misaldir.

Biz nasıl olacağız, altın gibi olacağız. Biz nasıl olacağız, arı gibi olacağız.

Önce altına benzetti Peygamber SAS Efendimiz ve izah etti ki, altın ısıtılsa, eritse bile kıymetinden bir şey kaybetmez ve eksilmez. Başka maddeler öyle değildir. Isıtılınca başka kimyevi reaksiyonlara uğrar, şekli rengi değişir. Bir kısmı gaz olarak uçar, içindeki maddeler ayrılır.

Altın soy madenlerdendir, okside olmaz, saf olarak kalır. Asırlar geçmiştir, yer kazılır, arkeolojik kazıların içinden çıkar. Tozunu siliverdin mi üstünden, yine pırıl pırıl parlar. Müslüman böyle olacak. Yani, Müslümanın tabiatı altınlaşacak, değişecek.

Ne yapsan; ister yüzük haline dök, ister bilezik haline dök, ister levha haline getir, ister altın varak yap... Tabiatı aynı olur. Müslümanın da tabiatı aynı olacak, hangi kılığa girerse girsin değişmeyecek.

Müslüman asker oldu, aynı Müslüman... Müslüman memur oldu, aynı Müslüman... Öğretmen oldu, talebe oldu, işçi oldu, patron oldu; değişmez.

“—Hocam, biz değişiyoruz. Patron olduk mu burnumuz büyüyor. İşçi olduk mu, hıyanetimiz başlıyor. Talebe olduk mu, şeytan damarımıza giriyor. Hoca olduk mu, şöyle oluyor...”

Sen saf olmamışsın ki... İçinde şeytandan, şurdan burdan başka şeyler kalmış. Müslüman onların hepsini atacak.

Altın da ma'lum, yeryüzünden çıkartıldığı zaman muamelelerden geçirilir de saf altın öyle elde

edilir. Cevher halinden normal hale gelmesi için muameleler gerekiyor. Sen de içindeki altından gayri olan, kıymetli olmayan, kötü olan, pis olan şeyleri ayır, altınlaş... Ötekileri at! Çirkin şeyleri at, kötü huyları at, kötü duyguları at! Kötü niyetleri at, kötü fikirleri at!

Şöyle bir İslâm ol! Allah'a teslim ol, hakiki Müslüman ol ve altın gibi ol!

İkinci benzettiği arı... Arıya niçin benziyor Müslüman? Arı güzel şeyleri yer ve ortaya koyduğu da güzel olur, Müslüman da öyledir. Aldığı zaman güzel şeyleri alır. Etrafına bakar, gözüyle ibret alır. Herkesi dinler, kulağıyla ibret alır. Hikmet öğrenir, faydalı ilim öğrenir, iyi şeyleri alır. Arının çiçek çiçek gezip de çiçeklerin içinden özünü aldığı gibi, balını aldığı gibi, iyi şeyleri alır. Verirken de güzel şeyleri verir. Arının bal yaptığı gibi, sen de bin bir çiçekten bal toplayan arı gibi bin bir kitaptan bilgi alırsın, konuştuğun zaman ağzından inci mercan dökülür. Güzel şeyler söylersin. Hakkı söylersin, adaleti söylersin, Allah'ın CC rızasına uygun sözü söylersin... Hayrı söylersin, hayrı teşvik edersen. Vazife o...

Şimdi bizim aldığımız da bozuk, ortaya koyduğumuz da bozuk. Arıya o bakımdan da benzemiyoruz.

Şimdi biz ne alıyoruz?

Müstehcen resimlerden şehvet duygusu alıyoruz. O resimleri gördüğü zaman gözü dönüyor adamın... En muhterem insanlara bile o resimdekilere bakar gibi, o gözle bakmağa başlıyor. Hürmet kalmıyor.

Kadın... Kadın ganimet alınacak bilmem ne... Erkek, kadının gözünde kafeslenecek, baştan çıkartılacak bilmem ne... Yani iki cinsin birbirine bakışında asalet yok oluyor, bakış tarzı çirkinleşiyor. Giyinik insana baksa, soyunuk görüyor.

Neden? O gazete onun damarına girdi. Farkında olmadan o gazete, o mecmua, o müstehcenlik onun bir yerini dürttü, duygularını ayağa kaldırdı. O duygular ayağa kalktı mı bir daha toparlayabilirsen toparla... Burnunu sıkamak lâzım ki insanın, o gitsin. Boğazını sıkamak lâzım ki yola gelsin...

Bir canavar gibi horul horul uyuyor. Varsın uyusun... Uyandırdın mı, hadi bakalım zapt edebilirsen et! Zapt olmaz, o şehvet denilen şey zapt olmaz.

Resime bakar, şehvet: sinema afişine bakar, şehvet... Şarkı dinler, şehvet; minibüse binersin, şehvet... Şarkılar, türküler; bu adamların başka işi yok mu Allah aşkına? Bu dünyada şehvetin dışında başka iş yok mu? Hiç başka bir iş kalmadı mı? Akılları, fikirleri, geceleri, gündüzleri buna mı tahsis edilmiş? Ne dinlersen, ne görürsen, ne okursan ve kiminle konuşursan, onun da aklı orada...

Geçen gün gazetelerde resmi vardı, delinin birisi soyunmuş, “Ben de müstehcenim, beni de poşete koyun!” diye bu vatan caddesinin bir yerlerinde koşmuş da polisler kement atıp yakalamış. O deliye o duygular nereden geldi? Gökten yağmur yağar gibi yağıyor.

O deli ortaya koymuş, akıllılar duygularını içlerine atıyor. Delinin ortaya koyduğu duyguları, akıllılar tencerenin içine koyuyor, kapağını kapatıyor. Kapatıyor ama, fokurdadığı zaman kapağını attırır. Düdüklü tencereye koysa, patlatır.

Hasılı, çevremize baktığımız zaman, nerede o arının her çiçekten bal topladığı gibi güzel şeyler... Nereye baksan, pislik... Ahlâkı bozuluyor insanın... Vasat vatandaşın ahlâkı bozuluyor, gözü dönüyor, şuuru bozuluyor.

Git 18 yaşındaki, 20 yaşındaki çocukların arasına, gir bir okulun otobüsüne... Geç bakalım şu ortaokul, lise talebelerinin fazla dolaştığı semtin sokağından, kulak ver bakalım! İlkokula giden bacak kadar çocuklar bile neler konuşuyor!

Seneler önce bir keresinde ben hocamın, profesörümün evine gitmiştim. Elime çantayı aldım, oradan da fakülteye arka sokaktan yürüyorum. Arkadan da kolejin ilkokul kısmına giden iki tane kız, torbalarından belli... Ben gidiyorum, onlar da geliyor. Tabii, onlar kendi dünyalarına dalmışlar, haberleri yok, konuşuyorlar, ben de duyuyorum. Akılları fikirleri bücürlerin, müstehcen meseleler... Bacak kadar kızlar neler konuşuyor, bir duysanız... Ahmed'e şöyle oldu da, Aysel böyle dedi de...

Böyle başlıyor bu iş, muhit böyle teşvik ediyor, giyim böyle...

Biz hanımlara hizmet olsun diye İslâmî bir kadın-aile mecmuası çıkartalım dedik. Kıyafet modelleri yayınlıyor arkadaşlar... Kuveytli bir hanımefendi görmüş, "Bu kıyafetlerin de belleri

dar olmuş.” demiş. Vücut belli olursa, İslâmî olmaz diye, kemerli olmasını bile yadırgamış. Biz orasını atlamışız, ev kıyafetidir diye dikkat etmemişiz.

Şimdi muhit öyle değil.

“—Yahu bu yakasını kapalı yapsana, niye buraya kadar açıyorsun?”

“—Senin aklın ermez!” diyor.

“—Benim aklım senden çok eriyor ama, senin aklın bir şeylere ermiyor.”

“—Niye bu kadar açık bu beline kadar, kumaş mı yetmedi?”

“—Hocam, sen karışma!”

Ben karışmazsam, bak hadis-i şerifte Efendimiz azarlayacak.

Maymun suretinde, hıncır suretinde mi kalkalım?

Karışacağız, biz de kendi keyfimizi, kendi zevkimizi ortaya koyacağız. Yüzde doksan dokuzuz, memleketin sahibiyiz biz... Ev sahibiyiz. Misafir değiliz ki, sığıntı değiliz ki, bir köşeye sığınalım da, büzülelim de, “Beni buraya aldığınıza çok şükür, karnım doyuyor ya el-hamdü lillâh... Burdan da kovarsanız nereye gidelim karda kışta?” diyecek durumda değiliz.

Ev sahibiyim, ben böyle istiyorum.

“—Kahve orta şekerli olsun!” Kurulumum minderime, köşe başına...

Yani insanın kendi evindeki rahatlığıyla çalışacağız.

Aldığımız iyi değil, verdiğimiz aldığımızıza göre...
Kötü demirden iyi kılıcı hangi sanatkâr yapmış?
Malzeme kötü olunca olmaz ki, malzeme has
olacak, halis olacak. Aldığımız kötü olunca,
verdiğimiz de kötü oluyor. O halde arı gibi
olacağız. Her çiçekten balını alacağız.

Dikkat ederseniz, arıda yine misal var... Arı
bazen zehirli çiçeklerden alır, insan o balı yediği
zaman ölür. O da bal... O da bal ama hocam,
şifa için şöyle kaşık ucuyla al ama, daha fazla
alırsan, ölürsün. Çünkü zehirli çiçekten topladı.

O halde, hangi çiçekten bal aldığımızıza dikkat
edeceğiz. Hangi yerden bilgi kazandığımızıza
dikkat edeceğiz. Gözümüze hangi görüntülerin
nereden geldiğine, o görüntülerin eğri mi doğru
mu olduğuna dikkat edeceğiz. Kulağımıza ner-
den ve hangi seslerin geldiğine dikkat edece-
ğiz. Okuduğumuz kitaplara dikkat edeceğiz. Ko-
nuştığımız insanlara dikkat edeceğiz. Fikrine
müracaat ettiğimiz şahıslara dikkat edeceğiz
ki, alınan malzeme temiz olsun. Ondan sonra
da öbür tarafta bin bir çiçekten bal toplamış-
sak, Allah'tan korkup güzel şey söyleyeceğiz.
Eğri otursak da doğru konuşacağız. Eğri otursak
bile doğru konuşmaya kendimizi alıştıracağız.
Müslümanız, mes'ulüz. Allah CC her yaptığımızı
görüyor. Her sözümüz, her işimiz yazılıyor def-
tere... Hiçbir şey bırakılmadan hepsi kayda ge-
çiyor. Bu şuura erememişsek, iyi müslüman ola-
mayız. Daha çok fırın ekmek yememiz gerekir.

d. Medine'yi Terk Eden Kimse

Gelelim üçüncü hadis-i şerife...

Câbir RA'dan rivayet edilmiş, İbn-i Asâkir kitabına kaydetmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurdu ki:³

وَالَّذِي نَفْسُ سَمِ حَمْدِ بِيَدِهِ، مَا خَرَجَ أَحَدٌ مِنْ
الْمَدِينَةِ رَغْبَةً عَنْهَا، إِلَّا أَبَدَلَهَا اللَّهُ خَيْرًا مِنْهَا
وَمِثْلَهُ

(كر. عن جابر)

RE. 456/10 (*Ve'llezî nefsu muhammedin bi-yedihî, mâ harace ehadün mine'l-medîneti rağbeten anhâ, illâ ebdeleha'llâhu hayran minhü ev mislehû*)

“Muhammed’in nefsi, canı kudreti elinde olan o zata yemin olsun ki, Allah’a CC yemin olsun ki, bir kimse Medine-i Münevvere’den dışarıya çıkmaz... Hangi sebeple? (*Rağbeten anhâ*) Onu sevmediği için, “Aman, burada da oturulur mu?” diye ondan soğumuş olarak, rağbetini kesmiş olarak oradan dışarıya çıkmaz, (*illâ ebdeleha'llâhu hayran minhü ev mislehû*) Allah onun yerine Medine-i Münevvere’ye ondan çok daha hayırlı veyahut onun gibi hizmet görecek hayırlı kimseyi nasib eder.

³ İbn-i Asakir, *Tarih-i Dimaşk*, c.II, s.213, no:461; Câbir ibn-i Abdullah RA’dan.

Kenzü'l-Ummal, c.XII, s.252, no:34909; *Camiü'l-Ehadis*, c.XXII, s.384, no:25130.

Şimdi (*ragıbe anh*) fiili, bir şeyden iğrab etmek demek. Ragıbefiili (*fî*) ile kullanılırsa, rağbet etmek, bir şeyi istemek manasına gelir. (*An*) ile kullanılırsa, bir şeyden soğumak, istememek, vaz geçmek manasına gelir.

Meselâ, (*ragıbe fi'l-medîneti*) dese, Medine'de oturmaya rağbet etti, şevk duydu manasına gelir. (*Rağbeten anhâ*) deyince, Medine'den soğumuş, orada kalmaya niyeti yok, beğenmemiş. Peygamber SAS Efendimizin mübarek şehrini istememiş, ondan soğumuş da oradan gidiyor.

“—Kim böyle çıkarsa, def olsun, gitsin! Allah daha hayırlısını Medine ahalisi olarak nasib eder.” diyor Peygamber SAS.

Peygamber SAS Efendimiz'in kabrinin olduğu yer, yerlerin en güzelidir. Yeryüzünün en şerefli yeridir. Göklere tefahür etse, iftihar etse yeridir. Şair Nâbî'nin dediği gibi:

Bende medfundur deyu eflâke fahreyle zemin

O mübarek bölge, ikinci bir haremdir. Oraya Deccal giremeyecek. Çünkü her bir vadisinde, geçidinde bir melek kılıcını çekmiş, manevi bakımdan o mübarek beldeyi koruyor.

Oraya giden selâmete erer. Oraya giden rahmete kavuşur. Orada namaz kılan, başka yerde kıldığı namazdan bin misli fazla sevap alır. Orada Peygamber Efendimiz SAS'in civarında olmak, ona mücâvir olmak şereflerin en büyüğüdür.

Bir insan bu şerefleri anlayamadı da orda durmaktan vaz geçtiyse, nereye giderse gitsin! Allah daha hayırlı kimseleri orayanasib eder. Hayırsızlar gider.

Bir başka hadis-i şerifte Efendimiz SAS buyurdu ki:

“—Medine-i Münevvere demirci körüğü gibidir. Demirci ocağında körüklenir, ısıtılır malzeme... Küflü demir bile olsa, demirci ocağında ısıtılıp eritildikten sonra küfü gider, pası gider; has, hâlis, saf malzeme kalır.

Medine-i Münevvere öyledir. Kiri gider, pası gider, münafığı gider, kötüsü gider; hası, hâlisi kalır.”

Oraya bazen boynu bükük Afrikalılar filân geliyor. Zayıf, bîçâre, bilmem ne...

Yeni bir vali gelmiş, demiş ik;

“—Bu yoksulları buradan atacağım! Sefalet manzarası meydana getiriyorlar, def edeceğim bunları bu şehirden...” demiş.

Gece rüyasında Rasûlüllah SAS Efendimiz’i görmüş. Efendimiz ona kızmış:

“—Dokunma onlara, onlar benim misafirlerim!” buyurmuş.

Allah-u Teâlâ Hazretleri Medine-i Münevvere’yi görmeyenlere görmek nasib eylesin... Görenlere tekrar tekrar ziyaretler nasib eylesin...

e. Birbirimizi Sevmenin Önemi

Gelelim sayfanın sonundaki ve bugün okuyacağımız hadislerin sonuncusu olan hadis-i şerife...

Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:⁴

وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ، لَا تَدْخُلُ وَنَ الْجَنَّةَ حَتَّى ت
وَمِنْ وَا، وَلَا تِ وُ مِنْ وَا حَتَّى تَحَابُّوا. أَوْ لَا أَدُلُّكَ
مُ عَلَى شَيْءٍ إِذَا فَعَلْتَ مِ وَه تَحَابَّبْتَ مُ: أَفْشِ وَا
السَّلَامَ بَيْنَكَ مُ

(حم.م.د.ت.ه.حب.عن ابى هريرة)

RE. 456/11 (*Ve'llezî nefsi bi-yedihî, lâ tedhulû-ne'l-cennete hattâ tü'minû, ve lâ tü'minû hattâ tehàbbû. Evelâ edüllüküm alâ şey'in izâ faal-tümûhu tehàbebtüm: Efşü's-selâme beyneküm*)

Bu hadis-i şerif Ahmed ibn-i Hanbel'de, Müslim'de, Ebû Dâvud'da, Tirmizî'de, İbn-i Mâce'de, İbn-i Hibban'da olan bir hadis-i şeriftir. Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan ve Ebû Hüreyre RA'dan gelen rivayetleri var.

Bunu de deftere yazmak lâzım. Bu da bizim selâmetimiz için, bu dünyada Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin rızasına uygun yaşayıp, huzuruna sevdiği kul olarak varmamız için önemli bir esas anlatıyor. Buyuruyor ki Efendimiz:

⁴ Müslim, *Sahih*, c.I, s.74, no:54; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.IV, s.350, no:5193; Tirmizî, *Sünen*, c.V, s.52, no:2688; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.I, s.26, no:68; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.391, no:9073; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.I, s.471, no:236; Ebû Hüreyre RA'dan.

(*Ve'llezî nefsî bi-yedihî*) “Canım kudreti elinde olan Allah’a yemin olsun ki, yani Allah’a yemin olsun ki; (*lâ tedhulûne’l-cennete hattâ tü’minû*) iman etmedikçe cennete giremezsiniz, giremeyeceksiniz.”

Kâfir cennete girer mi? Girmek ne, cennetin kokusu beş yüz yıllık mesafeden duyulur da, kokusunu bile duyamazlar. Cennete ancak mü’min olan, Müslüman olan girecek. Burada da yeminle söyledi bu hakikati Peygamber Efendimiz SAS.

“Allah’a yemin olsun ki, iman etmedikçe cennete giremezsiniz, giremeyeceksiniz. (*Ve lâ tü’minû hattâ tehâbbû*) Birbirinizi sevmedikçe, karşılıklı muhabbet beslemedikçe, birbirinizle dost olmadıkça, ihlâslı samîmî kardeş olmadıkça hakîkî mü’min olamazsınız.”

Bu cümle bize işin en ince noktasını anlatıyor. İşin anahtarını görüyor musunuz?

“—Hocam, imanın tadını duyamıyorum. İbadetlerden zevk alamıyorum. Tesbih çekiyorum ama bir şeyler olmuyor...”

“Birbirinizi sevmedikçe hakiki imana eremezsiniz.” diyor Peygamber SAS Efendimiz.

Şimdi biz hakiki iman olmayınca cennete giremeyeceğimize göre ne yapacağız? Akıl için bir tane yol var, başka çaresi yok: Birbirimizi seveceğiz.

“—Hocam, seveyim ama şu adamın nesini seveyim?”

İmanını sev, Peygamber Efendimizin ümmetinden olduğunu sev... Bir güzel tarafını bul! Gülü seven dikenine katlanır. Ufak tefek şeylerine bakma, sev! Nasıl seveceksen sev!

Dini güzel de... Acı, bir şey yap, ama sev...

Şimdi biz zorba olursak, hoyrat olursak, kaba olursak, arkadaşlıktan anlamazsak, vefalı olmazsak, karşı tarafa çanak tutmuş oluruz. İşin bir tarafı bu...

Biz mümkün olduğu kadar sevimli insan olmağa kendimiz çalışacağız. Üzerimizdeki kötü huyları atmağa çalışacağız. Bu kaba sabalıkla, bu duygusuzlukla, bu anlayışsızlıkla... Nezaket yok, zerafet yok; olmaz! Kendimizi bir tashih edeceğiz, güzel huylarla bezeyeceğiz; bir...

İkincisi de karşımızdaki kardeşlerimizi o haliyle de sevmeye kendimizi alıştıracacağız. Neden? Büyüklerimiz söylemişler ki:

Yarsız kalmış cihanda aybsız yar isteyen

Ayıpsız, kusursuz sevgili, yar isteyen, isteyen sevgilisiz, yarsız kalır dünyada... Ayıpsız, kusursuz insan olmaz. Her şeyini beğenirsin, “Bir de rengi akça pakça olsaydı.” dersin. Rengi esmer, sarı... Rengi akça pakça olur, “Bir de boyu uzunca olsaydı.” dersin. Boyu uzun olur, “Bir de huyu güzel olsaydı...” dersin. Yine bir yerinden bir patlak verebilir, bir eksik tarafı olabilir. Ayıpsız olmaz.

Gülün bile dikenini vardır. O kadar güzel çiçektir, kokusu güzeldir, görünüşü güzeldir ama dikenini de vardır, ne yapalım?

Gülü sevenin, dikenine katlandığı gibi, Müslüman da Müslüman kardeşinin ufak tefek kusurlarına göz yumacak, görmeyecek. Bilecek ki, kusursuz insan olmaz. Bilecek ki kendisinde de nice kuşular var... Kendisi onlardan vaz geçebildi mi?

Nasreddin Hoca hani ne demiş:

“—Ah gidi gençlik...” demiş.

Bakmış etrafta kimse yok, sonra kendi kendine:

“—Ben senin gençliğini de bilirim ya!” demiş.

Biz kendimizi biliriz. Bizim nice kusurlarımız vardır. Kendimize bakacağız, başkasında da kusur olabileceğini düşüneceğiz; bir...

Bir de kendimiz başkası bizi sevsin diye gayret içinde olacağız. Kendimizdeki kötü huyları atmağa, etrafa karşı daha dikkatli olmağa, nazik olmağa, tatlı dilli, güleç yüzlü olmağa dikkat edeceğiz. Bu muhabbetleşmeyi sağlayacağız.

“—Neden, bu da nereden çıktı?”

Bu muhabbetleşmeyi sağlayamazsak, cennete gidemiyoruz da ondan... Tam iman etmiş olamıyoruz. Tam iman etmiş olmayınca da cennete gidemiyoruz. Cennetin yolu kapanıyor bize... Biz bu kaş çatıklığı ile, bu hoyratlıkla, bu itişmeyle, bu kakışmayla muamele edince, cennetin kapıları açılmıyor. Açılması için, birbirimizi sevmek zorundayız.

Hadis-i şerife devam ediyoruz:

أَوْلَا أَدُلُّكَ مُ عَلَى شَيْءٍ إِذَا فَعَلْتُمْ وَه تَحَابَّبْتُمْ
مُ: أَفْشُوا السَّلَامَ بَيْنَكُمْ مُ

(Evelâ edüllüküm alâ şey'in izâ faaltümûhu
tehâbebtüm: Efşü's- selâme beyneküm)

Efendimiz mürebberlerin en güzeli idi. Pedagogların, öğreticilerin en üstünü idi. Bir şeyi söylediği zaman, işe nereden başlanacağını da söylerdi. Şimdi o kadar insan:

“—Eyvah, demek ki birbirimizi sevmemiz lâzımmış, sevmezsek cennet giremeyecekmiz. Bu işin başlangıcı neresi?” diye merak ettiler, Allahu a'lem...

Efendimiz SAS diyor ki:

(Evelâ edüllüküm alâ şey'in izâ faaltümûhu
tehâbebtüm) “Size yaptığınız zaman birbirinizin arasında muhabbetin meydana geleceği bir pratik çare söyleyeyim mi? Kılavuzluk edeyim mi size bu yolda? Tavsiye bulunayım mı: (Efşü's- selâme beyneküm) Aranızda selâmı yayınız!”

Efşû, ifşâ etmek, aşikâre etmek demek. Öyle kimseler oluyor ki seviyor, aşikâre etmiyor sevgisini... Bende onubana kızıyor zannediyorum, kaşları çatık... Camiye gelir gider, camiye gelir gider, camiye gelir gider... Meğer seviyormuş. Mübarek ben senin kalbindekini bilemem ki... Sevgisini herkes söyleyecek, herkes sevgisini ifşâ edecek.

Sen bir kimseyi seviyorsan, git yanına:

“—Kardeşim, selâmün aleyküm! Nasılsın, iyi misin? Ben seni seviyorum.” de.

Sevgi izhar olacak, ifşâ olacak.

Selâmı ifşâ etmek... “*Es-selâmü aleyküm!*” diye herkes birbirine selâm verecek. Yolda gidiyorsun, kimse kimseyle selâmlaşmıyor. Unutulmuş sünnetlerden birisi bu...

Selâmı söz olarak ifşâ edecek, bir de selâmet dilediğini izhar edecek. Madem onun iyiliğini istiyor, hareketleriyle de gösterecek. Halimiz o selâmetlik duygularımıza uygun olmazsa, o zaman yakınlaşma olmaz.

Şimdi bu hadis-i şerife uygun olarak hatırıma geldi ki, benortaokul çağlarında iken bir hakikatı öğrendim. Bir kimseyi seviyorsan, hiç konuşmamışsan bile, birkaç defa başıma geldi, bir de bakıyorsun, o da seni seviyor.

Meselâ, bizim mektebin yakınında ağabeylerden birisi vardı, ben uzaktan uzağa onu severdim. Hoşuma giderdi tipi, çapı... Ben de küçük bir çocuğum, okul talebesiyim. Onu uzaktan uzağa severdim. Ama ne konuştum ne yanına vardım, fakat sonra birkaç vesile çıktı, o da geldi bana iltifat etti. Anladım ki benim sevgim sanki manevi bir bağ ile oraya gitmiş, ordan da bu tarafa karşılık geliyor. Yani, bu işin gizli sır tarafı... Çok denedim bunu... Siz birisini sevin, isterseniz konuşmayın, ondan da size doğru bir sevgi akmağa başlar.

O bakımdan bu selâmı ifşâ etmek meselesi önemli... Sen onaselâmetlik diliyorsun, halinden

ona selâmetlik dilediğın şöyle bir belli olsun, çıksın ortaya... Hani şairin dediğı gibi:

Dertli olan bakışından bellidir.

Seven insan da sevgisinden belli olur. Selâmetlik dileyen insan da davranışından belli olur. Böyle yaparsan, o zaman onun kalbi de sana cezbolur. Yani onun kalbi de sana akar. Gizli bir şey bu, gizli bir kanun bu... Herkesin bildiğı bir şey değil. Sen onu sevince, onun kalbinden de ılık hisler sana doğru akar. Senden de ona doğru akar, bir mânevi alâka olur. Artık bu radyo dalgalarıyla mı oluyor, başka türlü mü oluyor de, nasıl dersene de, bakarsın ahbab oluvermişsin.

Onun için, böyle o sevgi duygusunu insanın geliştirmesi vehaline aksettirmesi lâzım! Sadece “*Es-selâmü aleyküm!*” demekle değil... Dili “*Es-selâmü aleyküm!*” dese, hali “*Es-selâmü aleyküm!*” demese, o zaman muhabbet olmaz.

Bir şair diyor ki:

Abus yüzüne iade ettim senin sözünü!

Abus çehre ile “*Es-selâmü aleyküm!*” demiş, yürümüş, gitmişsin. “Başına çalınısın senin selâmın!” deyiverir ötekisi de... “Ne bu böyle, kaşlarını çatmışsın!”

Sözün özüne uygun olacak. Dilin de “*Es-selâmü aleyküm!*” diyecek, halin de “*Es-selâmü aleyküm!*” diyecek, ona selâmetlik dilediğini gösterecek. Onu göstermezse, o zaman aykırılık olur ikisi arasında...

Sanıyorum bu ifşa kelimesinin manası altında böyle bir şeyler yatıyor. Yoksa, (*sellimû*) “Selâm veriniz!” derdi. Selâm veriniz demiyor Efendimiz, (*efşü’s-selâme*) diyor, “Selâmı, selâmeti yayınız!” diyor, ifşâ ediniz diyor. İfşâ etmek hem yaymak manasına geliyor, hem de aşikâre etmek manasına geliyor.

O bakımdan selâmın sadece dille olmadığını, biraz da hal ile olduğunu, kalp ile olduğunu düşünelim! O zaman muhabbet olur. İşte o zaman Efendimizin vaadi tahakkuk eder, o zaman birbirimizi severiz. Birbirimizi sevdik mi, inşallah çok hayırlara ereriz.

Rabbimiz dünya ve ahiretin hayırlarına cümlemizi erdirsin...

Fâtiha-i şerîfe mea’l-besmele!

Prof. Dr. Mahmud Es’ad COŞAN

30. 03. 1996 - İskenderpaşa Camii

[Bütün HADİS DERSLERİ’ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

